

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

*Матеріали Всеукраїнських науково-практичних конференцій
“Проблеми інтеграції економіки України в ЄС і вступ до СОТ”*

м. Київ, МАУП, 20 травня 2006 р.,

*“Концептуальні засади формування стратегії
соціально-економічного розвитку України”*

м. Київ, МАУП, 25 жовтня 2006 р.

Київ 2007

ББК 65.9(4УКР)-1я43
С91

Відповідальний редактор *В. М. Чирков*
(видання здійснене в рамках проекту “Наукові праці МАУП”)

Сучасні проблеми розвитку економіки України: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. “Пробл. інтеграції економіки України в ЄС і вступ до СОТ”, м. Київ, МАУП, 20 трав. 2006 р., “Концепт. засади формування стратегії соц.-екон. розвитку України”, м. Київ, МАУП, 25 жовт. 2006 р. — К. : МАУП, 2007. — 340 с.: іл. — Бібліогр. в кінці статей.

ISBN 978-966-608-757-0

Розглядаються проблеми розвитку України у зв'язку зі вступом до Світової організації торгівлі. Пропонуються шляхи реформування економіки країни в умовах ринку. Висвітлюються проблеми державного регулювання економіки.

Для науковців, освітян, менеджерів різних рівнів управління і для всіх, хто цікавиться проблемами менеджменту й розвитку управлінської думки в Україні.

ББК 65.9(4УКР)-1я43

ISBN 978-966-608-757-0

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2007

Шостак Л. Б.	
<i>Пріоритетні орієнтири економічного розвитку України</i>	<i>182</i>
Кривобороденко Г. П.	
<i>Вплив науково-технічного прогресу</i>	
<i>на соціально-економічний розвиток України</i>	<i>188</i>
Ткач Б. П.	
<i>Банківська система і соціально-економічний</i>	
<i>розвиток України</i>	<i>191</i>
Грідчина М. В.	
<i>Шляхи підвищення інноваційної активності</i>	
<i>вітчизняних корпоративних структур</i>	<i>194</i>
Філіна Г. І., Кравченко М. Н.	
<i>Інвестиційна привабливість регіонів України</i>	<i>198</i>
Руденко Н. В.	
<i>Ефективна зайнятість як чинник економічного зростання</i>	<i>204</i>
Богович Н. Я.	
<i>Напрями вдосконалення ціноутворення</i>	
<i>на продукцію (послуги) в Україні</i>	<i>210</i>
Пелепець Д.	
<i>Проблеми малого підприємництва в Україні</i>	<i>216</i>
Сіренко Н.	
<i>Соціально-економічна необхідність пошуку</i>	
<i>безпечних підсолоджувачів</i>	<i>230</i>
Розділ III. ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ	
ЕКОНОМІКИ	234
Самокиш О. В.	
<i>Формування механізму стратегічного управління в торгівлі</i>	<i>235</i>
Чернявський А. Д.	
<i>Шляхи забезпечення конкурентоспроможності</i>	
<i>підприємств будівельного комплексу України</i>	<i>255</i>
Ватченко О. Б., Хвостова М. В.	
<i>Нестандартні технології продажу</i>	
<i>молочної продукції на ринку України</i>	<i>265</i>
Єрхов А. Г.	
<i>Данія: сучасна державна політика в галузі енергетики</i>	<i>268</i>
Шклярук С. Г.	
<i>Напрями гармонізації і розвитку фінансової системи України</i>	<i>278</i>
Шевченко Т. І.	
<i>Дослідження змін у нормативно-правових</i>	
<i>документах ринку нерухомості</i>	<i>285</i>

БАНКІВСЬКА СИСТЕМА І СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ

Зазначимо, що в економіці України нині намітилися позитивні тенденції економічного зростання. Довгостроковими цілями є забезпечення сталого соціально-економічного зростання, високого рівня зайнятості та успішної зовнішньоекономічної діяльності.

Ці соціально-економічні цілі досягаються шляхом проведення ефективної грошово-кредитної, а також ефективної бюджетної та соціальної політики. У здійсненні грошово-кредитної політики чільне місце посідає банківська система України.

Банківська система України почала успішно формуватися на початку 90-х років. Сучасні комерційні банки — це розвинені фінансово-кредитні установи, що орієнтуються на міжнародні стандарти і практику діяльності провідних банківських установ світу. Більшість розвинених країн досягли свого рівня розвитку завдяки ефективній кредитній політиці.

Зауважимо, що потенціал впливу банківської системи України на соціально-економічний розвиток надзвичайно великий. Всі фінансові потоки проходять через банки. До банків залучається переважна більшість депозитів юридичних і фізичних осіб і вони є головними кредиторами і суб'єктами платіжної системи країни.

Здійснення програм соціально-економічного розвитку України можливе лише на основі ефективного використання діяльності банківської системи, зокрема на впровадженні науково обґрунтованої кредитної політики.

Останніми роками банківська система розвивається набагато динамічніше, ніж інші сектори економіки. Головним завданням банківської системи є трансформація фінансових ресурсів у ре-

альні кредити та інвестиції для економіки і соціальної сфери. За 2005 р. вимоги банків за кредитами, в тому числі операції за міжбанківськими кредитами, зросли на 64,6 % порівняно з 2004 р., коли темпи приросту становили 28,8 % порівняно з 2003 р.¹

Ще вищими темпами в 2005 р. зростала заборгованість за кредитами в іноземній валюті — на 80,6 % більше порівняно з 2004 р. У національній валюті заборгованість за кредитами зросла на 60,1 %.

У 2005 р. збереглася позитивна тенденція до зростання обсягів довгострокового кредитування і кредитування інвестиційної діяльності суб'єктів економіки. Обсяги заборгованості за довгостроковими кредитами в 2005 р. становили 88,6 млрд грн, за короткостроковими — 54,8 млрд грн. Вимоги банків за кредитами, наданими на термін понад 1 рік, збільшилися на 84,6 % проти 57,1 % за 2004 р.

Залишки заборгованості за кредитами, наданими суб'єктам господарювання та фізичним особам на розвиток інвестиційної діяльності, збільшилися за рік у 2,7 раза.

Суттєве зростання обсягів довгострокового кредитування та кредитування інвестиційної діяльності посилює вплив банківської системи на темпи економічного зростання країни.

Створення Фонду страхування депозитних вкладів фізичних осіб сприяло підвищенню довіри населення до банків і більшому залученню внутрішнього інвестора. Наприклад, на кінець I півріччя 2006 р. за статистичними даними Асоціації банків України депозитні вклади населення становили 53 млрд грн із наявних 272 млрд грн кредитних ресурсів.

Соціальному розвитку України сприяла також орієнтованість банків і на задоволення соціальних потреб населення.

Вимоги банків за кредитами, наданими фізичним особам за 2005 р., збільшилися у 2,3 раза проти 1,6 у 2004 р.

Стабільно зростали вимоги банків за іпотечними кредитами, наданими фізичним особам. Частка цих кредитів у загальному обсязі заборгованості за кредитами населенню у 2005 р. становила 20,7 %.

¹ У статті наведено дані за виданням: *Бюлетень* Національного банку України. — 2006. — № 3.

Зберігання вільних коштів населення на депозитних рахунках сприяло також суттєвому збільшенню доходів населення та підвищенню його платоспроможності.

Надання банками споживчих кредитів населенню дає йому змогу споживати більше товарів і послуг та підвищує його добробут і рівень життя. Зростання попиту на товари і послуги потребує збільшення обсягів продажу, а отже, і розширення виробництва.

В європейських країнах у загальній структурі кредитного портфеля споживчі кредити сягають понад 50 %, що суттєво впливає на обсяги виробництва.

У банківській системі України все більше використовуються нетрадиційні послуги. Це сприяє розширенню кількості клієнтів, збільшенню прибутку, диверсифікації ризиків і підвищенню фінансової стійкості банків.

Український ринок банківських послуг — один із найдинамічніших у Східній Європі. Приваблива дохідність банківських операцій, отримання ринкових переваг за рахунок місткості вітчизняного ринку банківських послуг сприяють активному проникненню іноземного капіталу у вітчизняний банківський сектор. Нині в Україні діють 23 банки з іноземними інвестиціями. Зарубіжні банки володіють сучасною банківською технологією, мають високий рейтинг і є високоприбутковими. У загальній сумі іноземного банківського капіталу 21,2 % належить інвесторам із Австрії.

Приплив іноземного капіталу на національний банківський ринок сприятиме подальшому вдосконаленню діяльності банківської системи України, підвищенню її ефективності та більшому залученню іноземних інвестицій в економіку України.

Про ефективність діяльності банківської системи України свідчать статистичні дані Асоціації банків України: обсяг банківського продукту в 2005 р. зріс на 40 % порівняно з 2004 р., хоча обсяг ВВП у 2005 р. зріс лише на 2,5 %.

Використання статистичних методів прогнозування дає можливість передбачати в 2006 р. ще вагоміший вплив банківської системи на соціально-економічний розвиток України.